

Sygn. akt III KK 625/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 lutego 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Roman Sądej (przewodniczący)

SSN Przemysław Kalinowski

SSN Andrzej Stępka (sprawozdawca)

Protokolant Łukasz Biernacki

w sprawie V. L. i N. M. ukaranych z art. 91 § 4 k.k.s. i art. 91 § 1 k.k.s. i innych,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej w trybie art. 535 § 5 k.p.k. bez udziału stron,
na posiedzeniu w dniu 15 lutego 2018 r.

kasacji, wniesionej przez Prokuratora Generalnego na korzyść ukaranych,
od prawomocnego wyroku nakazowego Sądu Rejonowego w T. z dnia 18 maja
2017 r., sygn. akt II W (...),

**uchyla pkt III zaskarżonego wyroku i przekazuje sprawę w tym
zakresie Sądowi Rejonowemu w T. do ponownego rozpoznania.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem nakazowym Sądu Rejonowego w T. z dnia 18 maja 2017 r., sygn. akt II W (...), uznano V. L. i N. M. za winnych tego, że w dniu 2 marca 2017 r. w miejscowości K., działając wspólnie i w porozumieniu, przewozili w autobusie marki Setra o nr rej. (...) towar w postaci: 242 paczek papierosów różnych marek bez polskich znaków akcyzy, stanowiący przedmiot czynu zabronionego określonego w art. 86 k.k.s. i art. 63 k.k.s. o łącznej wartości celnej 407 zł, przez co narazili budżet

Unii Europejskiej na uszczuplenie należności celnej w wysokości 234 zł oraz Skarb Państwa na uszczuplenie należnego podatku akcyzowego w kwocie 4.101 zł – to jest, uznano ich za winnych popełnienia wykroczenia skarbowego wyczerpującego dyspozycję art. 91 § 4 k.k.s. w zw. z art. 91 § 1 k.k.s. w zw. z art. 65 § 4 k.k.s. w zw. z art. 65 § 1 k.k.s. w zw. z art. 7 § 1 k.k.s. w zw. z art. 9 § 1 k.k.s., i za to na podstawie art. 65 § 4 k.k.s. w zw. z art. 7 § 2 k.k.s. wymierzono im kary grzywny w wysokości po 2.200 zł. Nadto, na podstawie art. 49 § 1 i 2 k.k.s. w zw. z art. 29 pkt 4 k.k.s. orzeczono przepadek zabezpieczonych w sprawie papierosów.

W pkt III wyroku, na podstawie art. 63 § 1 i 5 k.k. w zw. z art. 20 § 2 k.k.s., na poczet orzeczonej kary grzywny zaliczono:

- obwinionemu V. L. zatrzymanie w okresie od 2 marca 2017 r. godz. 17.15 do 3 marca 2017 r. godz. 17.20;
- obwinionemu N. M. zatrzymanie w okresie od 2 marca 2017 r. godz. 17.20 do 3 marca 2017 r. godz. 5.05.

Sąd uznał w tym przypadku, że jeden dzień rzeczywistego pozbawienia wolności równa się dwóm dziennym stawkom grzywny.

Jednocześnie na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. w zw. z art. 113 § 1 k.k.s. zwolniono obwinionych od ponoszenia kosztów sądowych.

Powyższy wyrok nie został zaskarżony przez żadną ze stron i uprawomocnił się w stosunku do V. L. w dniu 8 czerwca 2017 r., a w stosunku do N. M. w dniu 21 czerwca 2017 r.

Od tego prawomocnego wyroku nakazowego kasację na korzyść skazanych V. L. oraz N. M. wniósł Prokurator Generalny, który na podstawie art. 167a k.k.s. zaskarżył go w zakresie rozstrzygnięć zawartych w pkt III, w przedmiocie zaliczenia na poczet orzeczonych kar grzywny okresu rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie.

Na podstawie art. 523 § 1 k.p.k., art. 526 § 1 k.p.k., art. 537 § 1 i 2 k.p.k. i art. 113 § 1 k.k.s. zarzucił rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa materialnego, a mianowicie art. 63 § 1 i 5 k.k., wobec ich zastosowania i zaliczenia obwinionym na poczet orzeczonych grzywien okresu zatrzymania w sprawie poprzez przyjęcie, że jeden dzień rzeczywistego pozbawienia wolności równa się dwóm dziennym stawkom grzywny w sytuacji, gdy

za przypisane ukarany wykroczenia skarbowe, na podstawie art. 65 § 4 k.k.s. w zw. z art. 7 § 2 k.k.s. wymierzono im jednolite kary grzywny, bez podziału na stawkiienne oraz kwotowe, co powodowało konieczność orzeczenia o zaliczeniu okresu rzeczywistego czasu zatrzymania w oparciu o przepis art. 48 § 5 k.k.s.

W związku z powyższym Prokurator Generalny wniósł o uchylenie pkt III zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy w tym zakresie Sądowi Rejonowemu w T. do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Kasacja jest zasadna w stopniu oczywistym i należało ją uwzględnić w trybie art. 535 § 5 k.p.k. na posiedzeniu bez udziału stron.

V. L. i N. M. zostali skazani za popełnienie wykroczenia skarbowego z art. 91 § 4 k.k.s. w zw. z art. 91 § 1 k.k.s. w zw. z art. 65 § 4 k.k.s. w zw. z art. 65 § 1 k.k.s. w zw. z art. 7 § 1 k.k.s. w zw. z art. 9 § 1 k.k.s., natomiast na poczet orzeczonej kary grzywny został im zaliczony okres zatrzymania na podstawie art. 63 § 1 k.k. w zw. z art. 20 § 2 k.k.s.

Tymczasem, z uwagi na ustawowe odmienności co do sposobu wymierzania kar grzywn za wykroczenia skarbowe oraz inne wykroczenia, odmienne są też podstawy prawne oraz zasady orzekania w zakresie zaliczania na poczet orzeczonych kar okresów zatrzymania. W przypadku wykroczeń skarbowych podstawą zaliczenia powinien być art. 48 § 5 k.k.s., z wynikającymi z niego konsekwencjami dla ustalenia kwoty grzywny równoważnej jednemu dniowi rzeczywistego pozbawienia wolności. Jak stanowi ten przepis, w razie zatrzymania osoby podejrzanej o popełnienie takiego wykroczenia, zgodnie z art. 244 - 248 k.p.k., na poczet orzeczonej kary grzywny sąd zalicza okres rzeczywistego pozbawienia wolności, zaokrąglając do pełnego dnia, przy czym jeden dzień rzeczywistego pozbawienia wolności jest równoważny grzywnie w wysokości od jednej pięćsetnej do jednej pięćdziesiątej górnej granicy ustawowego zagrożenia karą grzywny.

W niniejszej sprawie Sąd Rejonowy w T. w sposób nieprawidłowy przy rozstrzygnięciu powyższej kwestii oparł się na przepisach art. 63 § 1 i 5 k.k. wskazując, że należy uznać, iż jeden dzień rzeczywistego pozbawienia wolności równa się dwóm dziennym stawkom grzywny. Wskutek przyjęcia tej metody

zaliczenia, w przedmiotowej sprawie z uwagi na wymierzenie grzywien bez podziału na stawki dzienne i kwotowe, zaliczenie na ich poczet okresów rzeczywistego pozbawienia wolności V. L. oraz N. M. stało się niemożliwe do obliczenia w postępowaniu wykonawczym.

Trafnie też podniesiono w kasacji, że dla obwinionych korzystniejsze jest zastosowanie art. 48 § 5 k.k.s., niż przyjętych przez Sąd przepisów art. 63 § 1 i 5 k.k. Artykuł 48 § 5 k.k.s. określa zasady przeliczania, według których każdy dzień zatrzymania przelicza się na kwotę wynoszącą od 1/500 do 1/50 górnej grzywny kwotowej (tj. 20 - krotności minimalnego wynagrodzenia) za każdy dzień. Przy wynagrodzeniu minimalnym wynoszącym w 2017 r. kwotę 2000 zł - i tym samym górnej granicy grzywny 40.000 zł - wielkości te wynoszą odpowiednio od 80 zł do 800 zł za każdy dzień pozbawienia wolności (por. T. Grzegorzczak, Kodeks karny skarbowy. Komentarz, Wydanie IV, teza 4 do art. 48 k.k.s.). Tak zastosowany system przeliczenia, bez wątpienia byłby korzystniejszy dla ukaranych z uwagi na to, że realna kwota grzywny, do zapłaty której zostali zobowiązani wyrokiem, przy jej zastosowaniu mogłaby zostać w znaczny sposób zmniejszona.

Jest zatem oczywiste, że wydany w niniejszej sprawie wyrok dotknięty został rażącym błędem w zakresie rozstrzygnięcia o zaliczeniu na poczet orzeczonych grzywien okresu rzeczywistego pozbawienia obwinionych wolności, co z kolei miało istotny wpływ na treść wyroku nakazowego. W tej sytuacji należało wniesioną kasację uwzględnić w całości.

Jednocześnie nie jest konieczne ani możliwe podważenie w innym zakresie rozstrzygnięcia odnoszącego się do uznania obwinionych za winnych zarzuconych im czynów oraz co do wymierzonych kar. Dostrzeżone uchybienie nie powoduje konieczności uchylecia zaskarżonego orzeczenia w całości, a jedynie w części dotyczącej rozstrzygnięcia zawartego w pkt III wyroku.

Z tych powodów Sąd Najwyższy, w uwzględnieniu złożonego wniosku kasacyjnego, uchylił zaskarżony wyrok Sądu Rejonowego w T. z dnia 18 maja 2017 r., sygn. akt II W (...), w zakresie rozstrzygnięcia przyjętego w jego punkcie III i przekazał w tym zakresie sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

